

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote.
Godišnja predplata Din 96 — Polugodišnje
Din 48 — Tromjesečno Din 24 — Za Ame-
riku godišnje dva dolara.

OGLASI PRAMA CJENIKU.

Račun kod Pošt. Ček. Ureda, Zagreb, br. 38.004

Privremeni telefon
preko dana br. 38 — preko noći br. 23
(Interurban)

DALMATINSKI HRVAT

Poštarina plaćena u gotovu.

„Dalmatin. Hrvat“ je vlasništvo promislaeljnog
odbora „Hrvatske Stamparske Zedruge“ s. o. j.
u osnutku u Šibeniku.

Pisma i novci šalju se na adresu:
„Dalmatinski Hrvat“ - Šibenik, Glavna ulica 108.

Rukopisi se ne vraćaju. - Pisma ne frankirana
ne primaju, anonimna u koš.

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE,

God. III.

ŠIBENIK, 4. STUDENOGA 1924.

Br. 93

Vjera u Boga i
seljačka sloga

Dobro nam došao, Stjepane Radiću,

Ljubljeni vodjo i učitelju, neustrašivi pobor-
niče slobode hrvatske, neumorni zagovorniče
sloge, ljubavi i mira medju narodima.

Krešimirov grad Šibenik sretan je i
osobito počašćen što mu je, dano da Te prvi
od gradova Dalmatinske Hrvatske primi i
pozdravi na Tvom putu kroz Jadran, nakon
Tvog povratka iz progonstva.

Sretan je, što mu se ispunila davna želja,
da Te vidi, da iz Tvojih ustiju čuje riječi
nade i utjehe, da sasluša Tvoje savjete i
upute.

Ne dižemo Ti kićenih slavoluka; ne poz-
dravljamo pucanjem mužara ni slavljenjem
zvona; ne nosimo na poklon ni zlatnih ni
srebrnih darova, jer Ti svega toga ne treba.
Mi Ti donosimo na poklon sreća naša. Primi
ih i zagrij žarkom vatrom čista rodoljublja,
nadahni neugasivom ljubavi za majku Hr-
vatsku, za sve što je plemenito, pravedno
i dobro.

Donosimo Ti pozdrave ne samo našeg
grada već i cijele Dalmatinske Hrvatske, od
Raba do Spiča; svih onih stotina tisuća
suncem i znojem opaljenih seljaka, radnika
i pomoraca, bijede i sirotinje hrvatske, koja
i pomoraca, bijede i sirotinje hrvatske, koja
prevarena u svim svojim nadama, danas
samo u Tebi vidi spas i kraj svojim pat-
njama; od Tebe očekuju uskrsnuće Hrvat-
ske; ne samo duševno već i političko sje-
dinjenje svih Hrvata u jednu i nerazdruživu
slobodnu Hrvatsku.

Ovim mislima i željama prožeti i raz-
dragani, te sa ushitom zanosa i oduševljenja
kličemo Ti još jednom

DOBRO NAM DOŠAO!

A dobro nam došli i Vi ljubljena braćo,
iz banske Hrvatske, pratioci, suradnici i
supatnici našeg ljubljenog vodje i učitelja,
nek Vaš dolazak donese ovoj ispaćenoj ze-
mlji sreće i blagoslova.

ŽIVILI!

Republika mira i rada
narod nek sobom vlada!

SPORAZUM.

To je riječ koja je danas svakomu na ustima, čita u svim novinama, odjekuje na svim zborovima, radi kojega je navodno nastala i sama vladina kriza. Svak ga hoće, svak ga traži, a do njega ipak ne može da dodje. I neće doći sve dok naši političari ne budu na čistu što zapravo znači riječ sporazum. Sporazum znači da stranke koje žele da se sporazume, najprije izraze želju zato, sastanu se i iznesu svoje zahtjeve, a onda se upuste u pregovore, popuštajući i jedna i druga strana dok se konačno ne slože. Nikakvih uvjeta ne može da stavi jedna stranka drugoj dok se ne sastanu.

Uvjet: »Položi oružje, a onda da se sporazumimo«, može da stavi samo pobjednik pobjedjenome nipošto sebi ravnome.

I zato je vrlo pogriješen put što su ga radikali odabrali glede sporazuma sa Hrvatima. Oni su Hrvatima postavili uvjete: Najprije se odreći narodnog suverenstva i slobodne Hrvatske; odreći republikanstva i miroljubivosti; odreći svih prijateljstva i veza u svijetu; priznat dinastiju; priznat nametnuti vidovdanski ustav, a onda doći na dogovore. U jednu, odreći se svega, svoje tisućgodišnje prošlosti, nade bolje budućnosti, posuti glave prahom i pepelom, a sve zbog vrlo dvojnog srpsko-hrvatskog sporazuma, velim *dvojnog* jer Hrvati imaju i previše iskustva sa krfskim paktom i ženevskom konvencijom, kao i samom izjavom radikalskog vođe Pašića u parlamentu, koliko radikali drže do sporazuma. Radikali su se stavili u pozu pobjednika, koji držeći nož nad vratom svog protivnika, zahtijevaju: Primi sve uvjete ili umri.

Hvala Bogu što Hrvati nijesu u takav položaj došli i neće, ali kad bi po nesreći i došli sjegurno bi radije odabrali smrt nego tako rpsko poniženje. Od naroda koji je 13 vjekova sačuvao svoj jezik, ime i suverenstvo, koji je bio jak da odolji svim bijesnim navalama Franaka, Avara i Turaka, koji se odvažao Mlecima, Njemcima i Mađarima, tražit da počini pristo narodno samoubojstvo, znači uvrijedit ga i izazvat.

Što bi radikali odgovorili, kad bi im sutra Hrvati poručili da se odreknu srpskog imena i prošlosti, odreću suverenstva pa da dodju na dogovore radi sporazuma? Nebi li punim pravom s ogrorčenjem odklinili tako ponizujuće uvjete? Pa čemu onda Hrvatima stavljat ponizujućih uvjeta?

Stavljaju ih samo zato jer znadu da ih Hrvati neće nikad prihvatiti, jer time hoće da na svaki način osujete srpsko-hrvatski sporazum oko koga su počeli raditi svi bliži sinovi srpskog i hrvatskog naroda. Radikali su svjesni da sporazum znači njihovu propast, smrt hegemoniji, samovolji i korupciji, znači konsolidaciju države, a oni svega toga neće. Oni hoće u državi kaos i smutnju kako bi u mutnom što više ulovili i kako bi se mogli oteći odgovornosti za sva zla djela koja su narodu počinili. Sva sreća, da radikalski vodje nijesu srpski narod već samo izmoždena i pokvarena njegova gospoda, koje će narod netom se malo bolje osvjesti ili staviti u tamnicu ili prolati u muzej starina,

kao što je to hrvatski narod učinio sa svojom izrodjenom ili pokvarenom gospodom. Kad u ime Srba budu govorili sinovi rate, oni od pluga i motike, a ne sinovi cincara, doći će do sporazuma koji je potrebit i Hrvatima i Srbima.

Ako Hrvatima prijati pogibelj od susjeda, ništa manja pogibelj prijati i Srbima, jer su i oni opkoljeni ne baš prijateljski raspoloženim susjedima. I dok su Hrvati zadnjih godina znali steći u svijetu simpatija, potražiti i naći jakih i moćnih prijatelja i saveznika, pokvarena, u srpska gospoda svojom bezobzirnošću i kratkovidnošću, te sebičnim i brutalnim ponašanjem učinili da je srpski narod izgubio sve simpatije koje je u svijetu uživao, i danas se Srbi nalaze skoro osamljeni. I zato neću

Razbojnički napadaj žandara na republikanskog poslanika inžinira Košutića.

Kaštel Stari, 28. listopada.

Sinoć oko 8 sati, nakon održane skupštine, izišli su iz društva „Svačić“ narodni zastupnik inž. August Košutić u pratnji svršenog filozofa Findrika te gg. Don Petra Gjilića i dra. Damjana Sokola. Čim su izišli, pristupila je k njima jedna za darska patrola od pet žandara, koja je pozvala narodnog zastupnika inž. Košutića i svršenog filozofa Findrika da se legitimiraju, što su oni odmah spremno učinili. Poslije nego je vodja patrola pregledao obojici legitimacije, pozvao ih je da dodju u žandarsku kasarnu, jer da ne vidi tu na ulici čitati.

Narodni zastupnik inž. A. Košutić i svršeni filozof Findrik spremno se i na taj poziv odazvase, te se upuštase sa žandarama prema kasarni.

Žandari ih postavili u sredinu i tako se s njima uputili prema kasarni. Kad su učinili nekdo pedeset koraka, iznenada i straga, bez da je prvo itko i jednu riječ prozborilo, jedan strahovit udarac padne na glavu narodnog zastupnika inž. Augusta Košutića, koji se onesvješten i u moru krvi sruši na zemlju. Kad je to vidio svršeni filozof Findrik, da je pao na zemlju narodni zastupnik, i bojeći se da i njega ne zadesi slična sudbina, naglim skokom trže se i pobjegne patroli. Žandari pohitaše za njim, vičući „Stoj!“, ali njemu uspije da pobjegne i da obišavši selo javi narodu što se dogodilo. Brzo pohitaše na mjesto gdje se je zbio taj zločinački čin, ali zastupnika nijesu našli nego tek veliku mlazu krvi, pokrivenu ogromnim kamenom.

Narod silno ogorčen i u strahu za životom inž. Košutića, poče da ga traži, pa doskora dozna, da su ga isti žandari prenijeli u žandarsku kasarnu. Tamo nešto kasnije dodje i opć. liječnik dr. Multiozzi, koji ustanovi veliku ranu na desnoj strani lubanje u dužini od šest centimetara, te mu je odmah sašio.

pogriješit ako ustvrdim, da je danas više u interesu Srba, da se s nama Hrvatima bratski sporazume, kako bi činili zajednički nam dom, obnove i podigli.

Do sporazuma može doći uzajamnim poštovanjem, ako Srbi ne stave Hrvatima nikakvih ponizujućih predujeta, već ako otvoreno i bratski stupe s Hrvatima u pregovore, saslušaju sve njihove želje, a onda i sami otvoreno kažu što hoće i koliko su spremni da od hrvatskih zahtjeva usvoje. Pregovaranjima doći će se do nekog sporazuma ili će se bar vidjeti jeli moguće do sporazuma doći. Ako dodje do sporazuma neka se zatraži od naroda da plebisitom to odobri, a onda ustavom to utvrdi.

Ovo je jedini i ispravni put sporazumu, sve drugo su samo fraze, nadmudrivanja i izigravanja koja ne vode ničemu.

Nakon toga prenesoše ga pola onesvještena zastupnika u kuću jednog seljaka, gdje još uvijek leži.

Koliko je ogorčenje među narodom, nije potrebno da ističemo. Iz Splita su većas oko ponoći pošli na lice nekolicina predstavnika Hrv. Narod. Omladine gg. dr. Cuzi i dr. J. Miličić, te okružnik dr. Ivić, kapetan žandarmerije Rajčević u pratnji dvojice žandara.

U zadnji čas saznali smo za izjavu prof. Slavka Findrika, iz koje prenašamo slijedeći interesantni stavak:

Pratila su nas petorica žandara.

Što je Srbima dozvoljeno — Hrvatima se zabranjuje:

Numa u dalmatinskog Hrvatskoj nije dozvoljeno, da pišemo onako, kako to ustavni zakon prepisuje, jer smo mi ne od Srba, već od naših peturica, smatran kao pobjedjeni narod, pa kada, kao republikanci napišemo, štoma drugo čisto nevina i bezazleno, čim se kritizira režim ili administraciju u ovoj našoj sretnoj državi, nus se plijeni i zavadja se subjektivni postupak proti uredniku ili dopisnicim, radi uvrede kralja ili rušenja države.

Onemogućeni, da kao javni organ učestvujemo ravnopravno u javnom radu i kritici kao i naši sudrugovi, često puta pojedine ulomke i ustriske iz novina, koje iskreno rade na bratskom sporazumu, dostlovc prenašamo i bez ikakva komentara, uvjereni pri tom, da ono što je dozvoljeno u predstolnici SHS, pod nadzorom najviših vlasti, da će i numa u pokrajini biti dozvoljeno prepisati. Ali smo se i u tome prevarili! Nus se plijeni i onda kada prenesemo iz beogradskih novina i navedemo: ime, dan i broj dotične novine.

Tako nam se dogodilo i su predzadnjim brojem. Prenajeli smo jedan uloinak članka, kojega je pi-

Od tih su dvojica išla pred nama, licem okrenuta prama nama, držeći puške na spremno, dok je jedan narednik išao desno do narodnog zastupnika Košutića, a drugi jedan žandar lijevo s moje strane; zapovjednik pak patrola stupao je sa nama, držeći revolver u ruci.

Kad smo učinili kolvoj 40-50 koraka, žandar koji je bio desno sa strane zastupnika Košutića reče: „Ej zastupniče, bogati...“, ali nije dobro ni svršilo da izreče, kad padne snažan udarac na glavu zastupnika Košutića od žandara, koji je lijevo mene išao, tako da je zastupnik Košutić pao na zemlju bez da je i jednu riječ izustio, sav obliven u krvi.

U toj opasnoj situaciji nisam znao što da radim, i ne čekajući da i mene zadesi ista sudbina od podivljalih žandara, počeo sam bježati prama moru, ne obazirući se na povike žandara: „Stoj Stoj!“ Bježeći krenuo sam desnom ulicom i došao najprvo u kuću Joze Lukasa i njegovoj supruzi izjavio: „Žandari ubiše zastupnika Košutića“.

Dok se je taj zločinački napadaj odigravao, nije na cesti u našoj blizini bilo uopće niti jednog čliva, osim nas dvojice, narodnog zastupnika Košutića i mene.

Sibenski Hrvati u ime cijele hrvatske sjeverne Dalmacije ogorčeni nad groznim nedjelom izrazuju svoju duboku sućut ranjenome hrvatskom republ. zastupniku, koji je radi svoje spremne, sposobnosti i čestitosti visoko cijenjen u redovima HRSS, kao jedan od prvih intelektualaca i radnika, tako da je bio i ministarski kandidat naše partije.

Što je Srbima dozvoljeno — Hrvatima se zabranjuje:

sao Dr. Momčilo Ivanić, protičevac u „Radikulu“ i jedan sastavak iz „Republike“, pa nam je oboje bilo zaplijenjeno. U tomu su bila obavještena uredništva tih novina, pa su obedvjije zgrožene na takovim postupkom naših vlasti, napisule ove članke:

Jesmo li u jednoj državi?

Kako me prijateljski obavještavaju iz Sibenika, tamošnji Dalmatinski Hrvat odštampano je izvezna mesta iz moga članka „Sporazum i kriza vlade“, koji je izašao u broju 58. Radikala od 11. oktobra ove godine. Dalmatinski Hrvat je naročito naznačio da je dotični članak moj i da ga iz toga i toga broja Radikala prenosi.

Dokle je u Beogradu ovaj članak pušten od strane policije mirno, bez ikakve zabrane, evo kako je prošao u Sibeniku sabrat Radikala, tamošnji Dalmatinski Hrvat.

Dalje „Radikal“, prenaša osudu o zapljeni „Dulm. Hrvata“, koju mi ispuštamo jer je već bila štampana. Ja nemam potrebe da ovome fakti dajem ma kakva opširna objašnjenja. Utvrđujem samo toliko da naša braćo Hrvati, zaista imaju prava tvrditi da nisu ravnopravni u ovoj državi kad se u Sibeniku zabranjuje ono što se slobodno reklo u Beogradu. Isto tako utvrđujem da u jednoj i istoj državi ne bi smelo biti ovako suprotnih mera, jer nam se na

P r a v i
Schicht-sapun s markom „Jelen“
čuva skupocjeno rublje
Pazi na ime Schicht i marku „Jelen“!

ovaj način natira i protiv volje pitanje: jesmo li u jednoj državi?

Dr. Momčilo Ivančić.
„Radikal“ 22. 10. 1921.

U album jedinstva!

Iz Šibenika smo dobili vesti da je politički list „Dalmatinski Hrvat“ bio zapljenjen zato što je iz „Republike“ preštam-pao dve stvarčice KOJE OVDE NISU BILE ZABRANJENE! Ovoj vesti ne treba naročito komentara. One sama sobom jasno pokazuju da se u ovoj zemlji ne zna ni ko pije ni ko plaća. O jedinstvu se mnogo deklamuje, fanforoni i politički skrobati im ju običaju da se udaraju u prsa kao branioci „nedeljivog“ državnog jedinstva, ali ih jedna sumorna i teška stvarnost na svakom koraku demantuje.

Jer, jedinstvo se ne da ni zamisliti, a kako li sprovesti u mraku, reakciji, nasilju i korupciji. Tu može samo jedna stvar biti ujedinjena, a to je sila! N. doista, tu JEDINSTVO REAKCIJE S. H. S. je danas jedini simbol državnog jedinstva-
! („Republika“ 23. 10. 1921.)

Ovomu nemamo i nemožemo da šta nadodujemo, jer kada bi pisali onako, kako bi morali, bili bi bezdvojbno zapljenjeni. Svakako ovo je pristojna i dolična lekcija naših beogradskih kolega, našim sudijama i cenzorima, koji moraju biti uvjereni, da ovakvo kakvo oni s nama postupaju ne bi sigurno postupali njihovi beogradski kolega, a priča o nekim posbnim naredjenjima i instrukcijama, to je bajka, kojoj nismo nikada i nemožemo vjerovali, jer u ovoj državi postoji samo jedan ustav, za sve građane. Tko radi drugčije radi protiv ustava i postojećim zakonima.

Jedan Pribčev driblac.

Tuže nam se djaci Učiteljske škole da tamo jedan nastavnik mjesto da predaje propisane predmete po cijele satove samo politizira. Tobožu u ime narodnog jedinstva nastoji da u djacima uzbudi mržnju na sve što je hrvatsko. Najvećim cinizmom i omalovaženjem govori o hrvatskoj prošlosti, o hrvatskim piscima i književnicima. Prosto se izrugava sa svim što je Hrvatima milo i sveto, naprotiv sve srpsko hvali i uzvisuje. Hrvati i nemaju ništa svoga sve su uzeli od Srba. Hrvati su za tog gospodina narod robova, koji i nije za drugo nego za batine i robovanje.

O obito se zna obroniti na Radića, na hrvatski republikanski pokret, koji ne ide za drugim već da ovu državu, podignutu srpskom krvi, rastepe. Tko god se još priznaje Hrvatima da je antidržavni element, koga valja, u interesu države i narodnog jedinstva, istrijebiti. Zna se više puta očešati i o katoličanstvo. Djaci su siti ovog izazivanja, medju njima vrije i moglo bi jedan dan da prekupi. Mi na ovo upozorujemo upravu zavoda i školske vlasti, neka slave reda dok se zlo ne dogodi.

Neka upozori ovoga gospodina da škola nije mjesto za politiziranje već za učenje. Neka ga opomene, da poštuje zemlju u kojoj žive i narod koji ga brani. Inače ćemo zaguditi u druge gusle, jer nije samo jedan na učiteljskoj školi, koji se o Radiću i Hrvatima zna očešati. Nek se ne igraju vatrom jer će se opći.

Mi sa svoje strane poručujemo ovom izrodu hrvatskom. da kad su mu Srbi i Srbija toliko sru prirasli, neka slobodno zatraži tamo namještenje, neće se sigurno Hrvatiti za njim u crno zavil. Ako umišlja, da će svojim željivim ispadima uzdrmati u djacima hrvatske osjećaje, onda se previše umišlja. Previše je, milo za to.

Ustrišci.

Ko sprema građanski rat? U trenutku kada se nerazmišljeno i zločinački zemlja baca u tešku reakciju, kada vojni oligarhija u spregu sa lo-povskom radikalijom čini sve moguće da čitav jedan narodni dio ove države stavi van zakona, i da njegove političke predstavnike oglašava za buntovnike i izdajnike zemlje, u javnost su prodrle najstrašnije vijesti o pripremama za građanski rat koje su vršili baš oni koji su podizali vik u kurjaka.

Utvrđeno je, zvanično je utvrđeno, da su vojne vlasti razdavale oružje i municiju srpskom stanovništvu u Hrvatskoj Dokumentima se dokazuje da su „sigurnim ljudima“ u Lici razdavane puške i municija. Zašto? Očevično da se u danome momentu, na mig učinjen odzgo, njima posluže protiv svoje braće Hrvata!

Oružje je razdavano srpskim opštinskim vlastima i drugim povjerenicima sa nalogom da se razdeli „dobrovoljcima i našim pouzdanim ljudima u poznatu svrhu“.

„Poznata svrha“, to je bratoubilačka borba između Hrvata i Srba, koju sa s planom i sistematski pripremali zločinci sa vrha državne uprave i sad neka se još ko usuđi da tvrdi da u ovoj zemlji ne vladaju nekolicina generalskih pustolova, koji ne prazaju ni od krvi, da svoju prevlast u državi održe i svoje pokvarenjačke lične interese zaštite. Sve u slavu monarhije!

Naši dopisi.

Pišu nam iz Stankovaca. Pred kratko vrijeme došlo sam iz vojništva, i prošao na općini u Stankovcima, da zatražim od općinskoga tajnika objavu za mog brata. Propisno sam se prijavio g. tajniku i zaprosio za objavu K. M. L. me onako s visoka pogleda, ništa ne odgovori i produži rad. Stojim i strpljivo čekam, pa kada mi je došlo, zamolim općina uljudno g. tajnika, za objavu. Tada se ipak g. tajnik makne i dostoji se zapitati, odakle sam i po tom naredi svom pomoćniku, da mi izda traženu objavu.

Pomislite sada braćo težanci, jesmo li se mi od općine benkovačke odučili da dobijemo PP ljude i hvaljezdere, koji nas mrko gledaju u našoj kući. J. o. M. č.

Domaće vijesti.

Hrvatski Skautski Savez koji je nedavno osnovan, počeo je živo raditi. Održavaju se tečajevi za vodike, formiraju se nove čete i izrađuju se detaljni raspored za buduću rad i organizaciju. Koliko je simpatije stekao hrvatski skautizam medju hrvatskom omladinom i građanstvom, pokazuje dnevne novi porast članova izvršujućih i podupiratelja ne samo u Zagrebu, već i u pokrajini, naročito u mjestima sa muškim i ženskim srednjim školama. Zadaća je ove organizacije odgojne omladine u hrvatskom narodnom duhu, u ljubavi za prirodu i bližnjega te podučavanje u primjeni načela za praktični život. Upis novih članova obavlja se dnevno od 11—12 pr. p. i od 4—6 sati na večer u prostorijama Zagrebačkog Zbora, (Martićeva ulica). Članarina iznosa za izvršujuće članove Din. 10⁰⁰ četirigodišnje, za podupiratelje Din. 5⁰⁰ mjesečno, a utemeljitelji plaćaju Din. 1 000—jedanput za uvijek. Upišnina Din. 5⁰⁰—Pozivamo hrvatske roditelje, da za članove svoje sinove i kćeri u Hrvatski Skautski Savez i time podupru širenje ove zdrave ideje.

Nadlje molimo hrvatske roditelje, a naročito nastavnike da se javu kao povjerenici, odnosno da osnuju u svom kraju nove čete, a gdje je više članova, tamo i stije-gova. Za sve upute glede osnivanja ovih jedinica glede upisa novih članova, te ostaloga, treba se obratiti na adresu: Hrvatski Skautski Savez, na ruke dra. Z. Prebeg-a, Zagreb, Stromayerova ul. br. 5.

Gradske vijesti.

Veličanstven doček se sprema našim milom i ljubljom predsjedniku, vodji i učitelju. Otvorom seljani, zagorci okošten i grad spremaju se da što ljepše i dostojnije prime svog drugog spasitelja g. Stjepana Radića i da mu boravak u našem gradu učine što udlijim i ugodnijim. Storo mlado, muško i žensko, sve što hrvatski osreća, pohriće će da vidi, čuje i da pozdravi svog ljubimca.

Da živi Stjepan Radić! Da živi republika!

Hrvatska politička organizacija u Splitu prošle se je nedjelje pridružila Hrvatskoj Zajednici u Zagrebu, tako da i ona sada pripada Federaciji HSS.

Trganje je konačno noćeg 8 dana avršilo. Ura svu brupu i lužakinja, nastala je bilo toliko da se rističke ko šveća da ga je ikada Šibenik toliko našao i tako dugo trgao, 50% težina našlo je dvostruko više nastala nego li prošle godine, a nijedan nije imao

dovoljno sudja u koje bi ga izlio. Kako sreća da je bila dobra cijena. Kupaca je bilo dosta, ali se slaba plaćalo. Crti maš Din. 125, a bijeli nešto bolje 250 do 300 Din. stolar. Bijeloga je prodano 4/5 dočim crnoga imade sila božja, a niko ga ne kupuje i ako ga težaci ude i na 225 Din. hektolitar.

Itenovanja. Za pokrajinskog školskog nadzornika, za srednje škole u Dalmaciji bio je imenovan g. prof. Lovozina, a za niže škole g. prof. Rabadan.

Direktorom na mjesnoj preparandiji bio je imenovan g. prof. Ballotti, bivši direktor gimnazije u Kuturu, koji je u zadnje doba predavao na šibenskoj gimnazije-Iskrena čestitaja.

Teatro Mazzoleni, kako izgleda nasako o će se otvoriti, jer je prešlo iz ruku talijanskih u „narodne ruke. Koje su to „narodne“ ruke, ni neznamo, a mislimo da to neznade ni dopisnik „M. D.“, kao što sigurno neće znati, da li je on sam porijeklom Hrvat, autonomas ili „narodni“. Nije za to nikakvo čudo, da nije htio najaviti, da je kazalište prešlo u hrvatske ili jugoslavenske ruke. Taj čovjek toliko zarezire od hrvatskog imena, od kada je propala „majčica austrija“, da je upravo divota.

Čemu sve to? Ili su zar gg. Smolčić, Ježina i Machiedo zataljali ili se, pak strme svog hrvatskog porijekla? Za taj toliko prije omraženi i osramoćeni, a sada slavjeni Sare, nije rođen u kapi i opanku, pu da se srani svog hrvatskog imena i zaloravljja da se je podigao na željima hrvatskog naroda. Zalosno je i sramotno da se pored svega toga b.aju nekakovi odbori u kojima nema nijednog izrazitog Hrvata i to u hrvatskom Šibniku. Sve dok traju takve prilike Hrvat će biti prisiljeni, na taj izazov dočično odgovoriti, bajkotiranjem „Sarinog narodnog kazališta.“

Zubarski ispit s odličnim uspjehom položio je jučer u Beogradu naš saradnik g. Miho Jerinić. I ako je on imao sve, da nas potrebit kvalifikce za zubarsku radnju, dupaće i puno preko toga, radi njegovu republikanskog dijelovanja, pošteni PP. režim, pod upravom radikalije u Dalmaciji, ukinuo mu je sve diplome, i zabranio radnju. Da mu brojna obitelji ne pomre od gladi, na zagovor prijatelja, bilo mu je dozvoljeno da do ispita radi, ali da tablu mora ukloniti. Ovih se dana naš Starac Miho, zadržao kod prijatelja i uputo u Beograd gdje je položio ispit, na želost svojih „prijatelja“, koji ga više ne će moći u tom pogledu proganjati. — Naša sređna čestitaja!

Zemljoradnička Demagogija. Imali smo prilike čuti, kako zemljoradnici u Krapnju medju narodom agitiraju, da je Radić kriju, da nije riješeno agrarno pitanje, jer da imate već dva mjeseca da je on na vladi i da je baš on onaj, koji neće da se riješi agrarno pitanje. Kakva je to glupost i blevarija, svakomu je jasno jer da Radić, nisi koji radičevac nije bio niti je u vladi, ne treba ni pohijati. Pogotovo kada naši zemljoradnici nalaze glupana, koji im vjeruju, kad ih pitaju sa glupostima, da će se svijet morati urediti tako: da će morati svak kopati, i da smo mi rođeni Jugoslaveni, a ne Hrvati. U slast im.

„Demokratija“ glavno glasilo demokratske partije i poluslužbeni vladin organ, u svom broju od 22 tek. mj. prenaša jedan dio našeg ovodnoga „Neprijatelji države!“ iz br. 89 od 16 ovirga mjeseca, pod naslovom: „Cime Hrvati nagrađuju ovu državu“, u čemu se potpuno saglasuje na našim nazorima. I tako dok se tako uvažene i poluslužbene novine s nama saglasuju i odobravaju naše stanovište, dotle nas naši Hrvati pišu, na čulo poštenih Srba.

Mračni sastanci. Neki poznati mračni ljudi obdržavaju tajne sastanke pod predsjedanjem poznatog nemirajaka i demencijanta. Koja je s. rha skupljanja tih propalih i nemoćnih zlikovčakih tipova, nije teško pogoditi. Samo neka znadu, da se budno prati korak pu korak svakom puleđicu i da će se se naći onaj, koji će i bez pomoći politije, koju kako izgleda ne doje toliku važnosti, znati svemu tomu stati na kraj.

„DRINA“ najbolji sapun

Proizvadjia sliedeće specialitete:

SAPUN

MARSEILLE bijeli i žuti
DRINA extra žuti
ZELENI BARI

Tražite odmah naše izvanredne ponude

Cijene umjerene — Poslužba tačna — Pakovanje u sanducima — Solidnim trgovcima prodajemo na isplatu uz priček
„DRINA“ tvornica apuna i svijeća d. s. o. j. u Šibeniku.

M. Gilg - Sisak

— Tvornica tambura. —
Izrada solidna. — Umjerene cijene. — Na upit šalje se sve upute.

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA GENOVA.

GLAVNO ZASTUPSTVO ZA JUGOSLAVIJU
ZAGREB — Petrinjska ulica 6.

Najbrže Pruge za Jugoslavenske Iseljenike
sljedeći odlasci:

- za Brazil — Uruguay — Argentina:
- S/S „Teorina“ 25. Septembra
- S/S „Re Vittorio“ 30. Septembra
- S/S „America“ 8. Oktobra
- za Srednja i Amerika Equator-Peru-Chile:
- S/S „Bologna“ 24. Septembra
- (Mjesečna Pruga)
- za Australiju
- S/S „Palermo“ 15. Oktobra
- (Mjesečna Pruga)
- za Sjevernu Ameriku
- S/S „Dulio“ 10. Oktobra

Putovanje željeznicom iz Zagreba do
Genove traje 24 sata. — U Genovi nema
karantene. Potanje upute daju pismeno
glavno Zastupstvo u Zagrebu i Podzastup-
stvo:

Beograd, Dubrovnik, Split i Šibenik.
NB. Imena parobroda i dani odlazaka
mijenjati će se

Producenti i trgovcima vina.

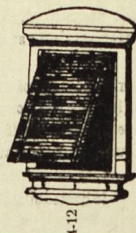
Nove prvovrsne hrastove vin-
ske bačve, takoujer i su pocin-
čanim obručima, dobava od-
mah sa skladišta uz najjeftinije
cijene

Traže se preprodavači za Hr-
vatsko primorje Dalmaciju i
Otoke ponude slati na:

ZAGREBAČKA TVORNIČA BAČAVA D. D.
ZAGREB. I. Pošt. pretioac 182.

TRGOVCI VINOM!

Iznajmljuje se podrum u središtu
grada Zagreba za količinu od 1.300
hl. onome, tko kupi sudje bez ik-
kove odstupnine. — Upste slati na
»Delicias« d. d. Zagreb.
Vinska ulica 62.

ROLLOA — — — čeličnih „Eslingovih“ od drveta — — —

— — — — — žaluzije i od platna
Šalje, svake vrsti robe za umjetne bravare i teretni liftova.

Silvester Bernold, Novi Sad.

Telefon 234, preko puta Gasfabrike. Osnovana god. 1885.
— — — Filijala: BEOGRAD, Dostijeva ulica 51. — — —

Papirnica i prodaja novina

JOSIP DELFIN SIBENIK

Trgovina papira, pisaćeg i risaćeg pribora. — Bogato skladište
školskih predmeta na veliko kao i raznovrsnih razglednica.

CIJENE RAZGLEDNICAMA:

- U krasnim bojama: cvijeće, djeca, glave itd. . . . Din. 45—
- U krasnim bojama: ljubavne . . . . . 45—
- Cvijeće bogato sortirano u prekrasnim bojama . . . 45—
- Čestitke zlatorezom u bojama dobro sortirano . . . 50—
- Ukusno izradjeno sa umjetn. cvjećem i nadpisom . . 150—
- Sretan Božić i Nova Godina dobro sort. u bojama . 45—
- Iz prirode I. vrst. bogato sortirano . . . . . 60—

Cijene razumljivaju se za 100 komada. — Robu šaljem uz poru-
zeće ili uz unapred preposlani novac. Pakovanje se zaračunajem.

Nedvojbena obilježja

»Putovog FRANKOVOG« dodatka kavi. I to:
ime »Frank« i »mliječ« naročito se ističu na
novoj, medje-plavo-bijeloj etiketi, za kutije.
»Frank« i »mliječ« naročito je u
svaki, lica i izdancima —

(Pohraniti)

(Nastavak slijedi)

Uredovni satovi Dra. Nekrvića

Oho, gospodo moja, pa dvojica odjednom? Ali s takovim redarstveno zabra-
njenim kurjim očima ne bi smio ni jedan čovjek trčkarati, otkako je pronađen ku-
kirol. Ta to nijesu više obične kurje oči! Ta to su debeli potplati vojničkih bakandža.
Iz tog bi se mogla praviti puceta za kabanice. Ali milijon i milijon puta prokušani
kukirol-melem za kurje oči odstranjuje unekšavajućim djelovanjem u malo dana
kurje oči svake vrste, kao i roženice, žuljeve, bradavice i to bez rezanja i izdavanja.
Taj je melem izvrstan i kao što sam kazao, djeluje odmah nakon dva do tri dana.
Njime se boli odmah ublažuju. Upamtite si i ubližejte stih: „Mili žuljevi s manje ili
više bola, on se liječe samo pomoću kukirola“. Ujedno vam preporučujem, da pri-
mete do znanja blagotvorno djelovanje kukirola. Za njegu i čišćenje nogu je kukirol
najbolje sredstvo. Ako vi pravilno upotrebljavate to sredstvo, onda na Vašim cijenje-
nim nogama ne će izrasti više nikada te dosadne rožnate naprvice. Onda će te moći
stupati bez straha, da će Vam se noge nužljiti ili izraniti. Oba ova glasovita prepa-
rata dobijete u svakoj većoj drogeriji. Ali pazite na zaštitni znak: „Pijetlova glava s
nogom“ u tobožnje preparate, koji su navodno isto tako dobri, najenergičnije vra-
ćajte. Nabavite si još danas poučnu brošuru „Ispravna njega nogu“. Pošiljka slijedi
besplatno i prosto od poštarine putem tvrtke

HUGO BULLY, BEOGRAD (JUGOSLAVIJA) JAKŠIĆEVA II.

Pravi, čitavim svijetom proslavljeni, milijon i milijon puta prokušani Kukirol-proiz-
vod, dobivaju se u svim većim ljekarnama i u svim boljim drogerijama uz cijenu
od Dinara 18— po jednoj kutiji Kukirol-melema za kurje oči i uz cijenu od Dinara
12:50 po jednom zamotu Kukirol-kupke za noge. U mnogim će se trgovinama proda-
vati uz jeftinije cijene patvorine naših pravih Kukirol-proizvoda. Vraćajte dotično
proizvode natrag, jer je to u Vašem interesu i pazite na to, da Vam ne dolaze u ruke
bezvrijedni preparati, koji nose napisje kao „isto tako dobro“. Od Kukirola nema
boljih. Samo su oni pravi, koji nose zaštitni znak: „Pijetlova glava s nogom“.

Naš Vam značajni odio, koji stoji pod vodstvom starog i iskusnog liječnika
salje besplatno na zahtjev, uz pripisane poštarine za odgovor savjete i obavijesti
na sva pitanja, koja se odnose na njegu i bolesti nogu.

KUKIROL-FABRIK, GROSS-SALZE BEI MA ODEBURO (DEUTSCHLAND).

Opletene bocune

(demižone) u svakoj
količini od 3 do 50 li-
tara razaslijem poštom
ili željeznicom uz naj-
jeftinije cijene. Veliki izbor stak-
lene, porculanske i luksuzne robe.
STAKLENE PLOČE svake vrsti,
brušena i nebrušena. OGLEDALA.

REX i ULTREFORM boce i lon-
ce za ukuhavanje voća preporuča
Staklana VJ. FRANZ, Zagreb

Iseljačev trg. 7.
Specijalno skladište ljekarskih bočica i
laborat. robe.